کارشناسان در گفت‌وگو با شهروند معتقدند بخش خصوصی می‌تواند کمک‌رسان دولت در تکمیل طرح‌های ناتمام باشد

راه رستگاری ۷۰ هزار پروژه زمین مانده

[ملیحه محمودخواه] کارشناسان معتقدند در آینده، دنیا سالانه به حدود ۶ تریلیون دلار بودجه مالی برای تأمین زیرساخت‌های اقتصاد نیاز دارد. در کشور ما تعداد پروژه‌های عمرانی نیمه‌تمام به ۷۰ هزار مورد رسیده که بر این اساس و با توجه به بودجه ۳۰۰ همتی در سال، امکان تکمیل کردن پروژه‌های نیمه‌کاره توسط دولت به تنهایی تقریبا غیرممکن است. برای حل این معضل دولت باید با نگاه برد- برد، همراهی بخش خصوصی با پروژه‌های بخش عمومی را دنبال کند.

بخش خصوصی همراه دولت نه در مقابل آن

در شرایط کمبود منابع عمومی و بودجه دولت لازم است از مشارکت بخش تعاون و خصوصی در اتمام این پروژه‌ها و یا واگذاری طرح‌ها به بخش خصوصی و تعاونی استفاده کند تا هم طرح به بهره‌برداری برسد و جامعه از فواید آن استفاده کند و هم فشاری بر بودجه دولت وارد نشود.

پروژه‌های نیمه‌تمام به بخش تعاون و خصوصی واگذار شود

رضا وفایی یگانه، معاون اقتصادی اتاق تعاون ایران، به این موضوع اشاره می‌کند که ۷۰ هزار پروژه نیمه‌تمام عمرانی در کشور داریم که عمده آنها قابلیت واگذاری به تعاونی‌های توسعه عمران شهرستان را دارند. او می‌گوید: قانون شرکت‌های توسعه عمران شهرستان در سال ۱۳۸۹ به تصویب رسید، اما تاکنون توفیق زیادی نداشته و به جز موارد محدود در برخی شهرستان‌ها که در معادن و شرکت‌های کشاورزی فعالیت کرده‌اند، توفیق زیادی پیدا نکرده‌اند. این شرکت‌ها با حداقل نیم درصد جمعیت هر شهرستان تشکیل می‌شوند و تا ۵۰ درصد جمعیت شهر را هم می‌توانند در عضویت خود داشته باشند.

به‌گفته معاون اقتصادی اتاق تعاون ایران، بسیاری از پروژه‌های عمرانی نیمه‌تمام در شهرستان‌ها که به‌دلیل کمبود بودجه توسط دولت تکمیل نمی‌شوند، قابلیت واگذاری به بخش خصوصی و تعاونی را دارند و با تامین مالی جمعی و مشارکت اعضای تعاونی می‌توان بدون بودجه دولتی آن طرح‌ها را به بهره‌برداری رساند و سپس اعضای تعاونی می‌توانند از منافع آتی پروژه منتفع شوند.

وفایی یگانه با بیان اینکه قانون تعاونی‌های توسعه شهرستان جدید است، ادامه می‌دهد: این قانون در عمل نیاز به اصلاحاتی دارد؛ در این قانون آمده است که برای واگذاری طرح‌های نیمه‌تمام عمرانی به شرکت‌های توسعه عمرانی استانی می‌توان بدون برگزاری مزایده و مناقصه و با ترک تشریفات اقدام کرد درحالی‌که در قانون بعدی با عنوان رفع موانع تولید رقابتی، رعایت برگزاری مناقصه و مزایده در مورد واگذاری طرح به شرکت‌های توسعه عمرانی تأکید شده است.

معاون اتاق تعاون همچنین تأکید می‌کند: واگذاری پروژه‌های عمرانی نیمه‌تمام به شرکت‌های تعاونی عمرانی شهرستان، نیازمند مصوبه کمیسیون عمرانی دولت است که به نوعی بوروکراسی بر سر راه اجرای این قانون مبدل شده است این قانون باید تغییر کند تا کار با مصوبه کمیسیون برنامه‌ریزی استانی انجام شود.

وفایی یگانه بر این باور است که هم‌اکنون ۲۵۰ شرکت تعاونی عمرانی شهرستان در کشور داریم که در هر یک حداقل نیم درصد جمعیت شهرستان عضو هستند و بهترین محل برای مردمی‌سازی اقتصاد و مشارکت مردم در اجرای طرح عمومی خصوصی است. او می‌گوید: دستگاه‌های اجرایی استانی و محلی از طرفی چسبندگی خاصی به پروژه نیمه‌تمام عمرانی دارند و از سوی دیگر نه بودجه دولتی برای تکمیل دارند و نه دل بزرگی برای واگذاری به مردم و شرکت‌های تعاونی عمران شهرستان. وقتی مردم در شرکت‌های تعاونی شهرستان عضو و سهامدار باشند، منابع مالی را هم برای تکمیل پروژه عمرانی می‌آورند.

شرایط فراهم شود بخش خصوی پای کار است

صمد حسن‌زاده، رئیس اتاق بازرگانی ایران، نیز معتقد است که بخش خصوصی می‌تواند پروژه‌های نیمه تمام دولتی را تکمیل کند، به شرط آنکه بخش دولتی دلش بیاید بخش خصوصی از عواید این پروژه‌ها بهره ببرد.

حسن‌زاده به شهروند می‌گوید: برای تکمیل پروژه‌های نیمه‌تمام، دولت چاره‌ای جز واگذاری آنها به بخش خصوصی ندارد؛ چرا که بودجه دولت کم است و برای اتمام آنها نیاز به ورود بخش خصوصی وجود دارد.

او با تأکید بر اینکه در سال‌های گذشته دولت چندان فضا را برای ورود بخش خصوصی به پروژه‌های عمومی باز نمی‌کرد، ادامه می‌دهد: هم‌اکنون کلید حل مشکل پروژه‌های نیمه‌تمام دولت که گاهی برخی از آنها تنها دو تا سه درصدشان باقی مانده، این است که این پروژه‌ها به خصوصی‌ها واگذار شوند.

به اعتقاد او، دولت باید به‌صورت کارشناسی شده و علمی و با توجه به اینکه این پروژه‌ها چقدر سرمایه‌گذاری نیاز دارد، طرح توجیهی برایشان تعریف کند و امکاناتی را در اختیار بخش خصوصی قرار دهد؛ در این صورت است که این بخش می‌تواند پروژه‌های نیمه‌تمام دولت را به سرانجام برساند.

رئیس اتاق بازرگانی ایران خاطرنشان می‌کند: اقدامات خوبی می‌توان برای اجرایی شدن این ایده انجام داد اما شرایط ویژه‌ای هم باید برای آن درنظر گرفته شود؛ اینطور نباشد که پروژه‌ای که به بخش خصوصی یا تعاونی واگذار شده وقتی به پایان و بهره‌برداری برسد دولت دست روی آن بگذارد و به‌طور کامل عواید آن را بردارد.

او به این شروط اشاره می‌کند و ادامه می‌دهد: دولت باید در حوزه قیمت‌گذاری، در ارائه تسهیلات بانکی و امکانات و اعطای مجوزهای مورد نیاز دست بخش خصوصی را باز بگذارد. حسن‌زاده به این نکته هم اشاره می‌کند که فرایند نظارتی تکمیل پروژه‌ها نیز بسیار مهم است و سازمان‌های نظارتی تازه بعد از اتمام پروژه در برخی مواقع مانع حضور بخش خصوصی می‌شوند. به اعتقاد او، اگر دولت به‌طور علمی و به‌صورت کارشناسی شده مجموعه پروژه های بر زمین مانده را بررسی کند و با تعامل درست و ایجاد مقررات جدید در مسیر تکمیل پروژه‌ها همراه بخش خصوصی شود، هیچ پروژه عمومی بر زمین نخواهد ماند و بخش خصوصی بسیار تأثیرگذار خواهد بود.

> اگر دولت به‌طور علمی و به‌صورت کارشناسی شده مجموعه پروژه های بر زمین مانده را بررسی کند و با تعامل درست و ایجاد مقررات جدید در مسیر تکمیل پروژه ها همراه بخش خصوصی شود، هیچ پروژه عمومی روی زمین نخواهد ماند و بخش خصوصی بسیار تأثیرگذار خواهد بود

پروژه‌ها چطور واگذار می‌شوند؟

مرتضی روحی، سرپرست سابق دفتر بهره‌وری و پروژه‌های تحولی سازمان خصوصی‌سازی، درخصوص وضعیت واگذاری پروژه‌های عمومی به بخش خصوصی به شهروند می‌گوید: بخشی در سازمان برنامه و بودجه کشور داریم که هر پروژه‌ای که دولت بخواهد از بودجه عمومی آن را بسازد باید در آنجا لیست شود. اگر پروژه‌ها استانی باشند در شورای برنامه‌ریزی استان پیشنهاد و مصوب شده و در لیست پیوست قانون یک بودجه قرار می‌گیرد و در واقع تمام مبالغی که برای این پروژه‌ها هزینه می‌شود به‌صورت جدول درآمده و کاملاً مشخص هستند. به اعتقاد او، تعدادی از پروژه‌ها ملی هستند، مثلاً بین چند استان در جریانند. این پروژه‌ها توسط یک وازتخانه پیشنهاد شده و در پیوست یک قانون با اسم و مشخصات قرار می‌گیرد. او توضیح می‌دهد: در هر پروژه نحوه تامین مالی تعریف می‌شود. تا چند سال گذشته، چون وضعیت دولت خوب بود، بیش از ۹۰ درصد پروژه‌ها از محل بودجه عمومی کشور تامین می‌شد. در حال حاضر، کل بودجه عمومی کشور حدود ۳۰۰ همت است و پروژه‌های نیمه‌تمام با این بودجه قطعا قابل تکمیل نیستند و دولت برای تکمیل آنها به هزار همت نیاز دارد و تنها راه‌حل اتمام آنها این است که نحوه تامین مالی پروژه‌ها را از دولتی بودن خارج و به بخش خصوصی واگذار کنیم.

چندنوع پروژه داریم؟

او با تأکید بر اینکه باید پروژه‌ها را به دو دسته پروژه‌های انتفاعی و غیرانتفاعی تقسیم کنیم، توضیح می‌دهد: پروژه‌هایی داریم که نمی‌توان آن را به بخش خصوصی واگذار کرد، مثلاً پروژه ساخت خانه بهداشت. در این دست پروژه‌ها توجیهی برای ورود فرد یا شرکت خصوصی وجود ندارد.

اگر این دست پروژه‌ها را کنار بگذاریم، بین ۲۰ تا ۳۰ هزار پروژه باقی می‌ماند که انتفاعی است و می‌توان با بخش خصوصی مشارکتی آن را به پایان رساند.

روحی توضیح می‌دهد که در قانون روش‌های مختلفی برای تامین مالی این پروژه‌ها وجود دارد و بخشی از این روش ها در قانون تامین مالی زیرساخت‌ها که سال پیش مصوب شده، آمده است، در این قانون همچنین همراهی بخش خصوصی آمده است که به آن مشارکت عمومی خصوصی یا (ppp) می‌گویند.

او توضیح می‌دهد: به‌طور مثال، ورزشگاهی در شهری وجود دارد که ۵۰ درصد پیشرفت داشته است؛ می‌توان آن را در اختیار پیمانکاری قرار داد تا آن را به پایان برساند و ده سال اداره آن را به آن بخش واگذار کرد. مثلاً در حوزه آبرسانی وزارت نیرو یک پروژه آبرسانی را به بخش خصوصی واگذار می‌کند و عواید پرداخت آب در آن منطقه را ۵ سال به آن سازمان واگذار می‌کند. روش‌های عمومی- خصوصی می‌تواند گره‌گشای پروژه‌های بر زمین مانده باشد، به شرطی که بازدهی آن کاملا حساب‌شده محاسبه شود.

او ادامه می‌دهد: در پروژه‌های بزرگ، مثل ورزشگاه یا ساخت بزرگراه‌ها، پروژه‌ها باید در قالب صندوق پروژه در سازمان بورس ایجاد شوند تا مردم با خرید سهام در این پروژه‌ها شرکت کنند و بازپرداخت آن به سهامداران طی ۵ سال انجام شود. این پروژه‌ها باید در بورس معامله شوند.

او بر این باور است که برخی از پروژه‌ها نیز اصلا توجیه منطقی برای ادامه دادن ندارند و باید متوقف شوند. مثلا گاهی به‌دلیل فشار نماینده یک استان در شهرستان کوچکی ورزشگاه بزرگی کلنگ‌زنی شده، اما در مرحله اولیه بودجه آن به اتمام رسیده است؛ چنین پروژه‌هایی باید به‌صورت کلی از لیست پروژه‌های دولت خارج شوند. روحی بر این باور است که در ایران نه دولت توجهی به بخش خصوصی دارد و نه بخش خصوصی اعتمادی به دولت برای برگشت سرمایه. در واقع اگر این اتصال برقرار نشود، نمی‌توان امیدی به اتمام این پروژه‌ها داشت.

او از کشور هند مثال می‌زند و می‌گوید در هند تا سال‌ها پیش بیش از ۸۰ درصد مردم زیر خط فقر زندگی می‌کردند اما دولت جدیدی که در این کشور مستقر شد، صندوق املاک و مستغلات راه انداخت و سرمایه‌گذاری در این صندوق سبب شد بسیاری از مردم در هند خانه‌دار شوند. در واقع در ۱۰ سال اخیر میزان افرادی که در این کشور زیر خط فقر زندگی می‌کنند به ۳۰ درصد رسیده که نشان از مشارکت بخش خصوصی با دولتی برای حل مشکلات در این کشور دارد.

اخبار روز

نرخ رشد اقتصادی اعلام شد

براساس اعلام مرکز آمار ایران، در بهار امسال نرخ رشد اقتصادی با احتساب بخش نفت به ۴.۶ درصد و بدون احتساب بخش نفت به ۲.۸ درصد رسیده که گروه صنایع و معادن با نرخ رشد ۵.۸ درصدی در جایگاه اول قرار دارد. براساس این گزارش، مطابق آخرین نتایج حساب‌های ملی-فصلی مرکز آمار ایران، محصول ناخالص داخلی (GDP) به قیمت ثابت سال ۱۴۰۰ در سه ماهه اول سال جاری به رقم ۲۴ هزار و ۱۷۷ هزار میلیارد ریال با احتساب نفت و ۱۸ هزار و ۲۰ هزار میلیارد ریال بدون احتساب نفت رسیده است، در حالی که رقم مذکور در سه ماهه اول سال قبل با احتساب بخش نفت ۲۳ هزار و ۱۲۱ هزار میلیارد ریال و بدون نفت ۱۷ هزار و ۵۳۶ هزار میلیارد ریال بوده که نشان از رشد ۴.۶ درصدی محصول ناخالص داخلی با نفت و ۲.۸ درصدی محصول ناخالص داخلی بدون نفت در سه ماهه اول سال ۱۴۰۳ دارد./ایسنا

تفاهم‌نامه تهاتر کالا بین ایران و ارمنستان امضا شد

رئیس کل سازمان توسعه تجارت ایران، تفاهم‌نامه همکاری‌های تجاری از طریق تهاتر کالا و خدمات بین ایران و ارمنستان را امضاء کرد. سپیده اکبرپور تجریشی- رایزن بازرگانی جمهوری اسلامی ایران در ارمنستان- ضمن اشاره به امضای تفاهم‌نامه‌های همکاری ایران و ارمنستان از طریق تهاتر، گفت: مطابق با مفاد این تفاهم‌نامه مقرر شده است که دو طرف بعد از گذشت سه ماه شرکت‌هایی را به‌عنوان اپراتور به یکدیگر معرفی و در ادامه این شرکت‌ها لیست کالاهای قابل تهاتر را تعیین و زمینه‌های اجرای این تفاهم‌نامه را فراهم کنند./ایسنا

افزایش ۳۹ درصدی تحویل سوخت نیروگاهی در سال ۱۴۰۳

کرامت ویس‌کرمی، مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران با اشاره به تولید حداکثری بنزین و نفت‌گاز برای تأمین سوخت زمستانی و افزایش ۳۹ درصدی تحویل سوخت مایع نیروگاهی در سال ۱۴۰۳ گفت: هماهنگی‌های لازم بین‌دستگاهی و درون دستگاهی برای تأمین سوخت زمستانی انجام شده است و این شرکت برای تأمین سوخت زمستانی آمادگی کامل دارد.

چالشی در تولید شیرخشک نداریم

هانی تحویل زاده، رئیس انجمن تولیدکنندگان شیرخشک با بیان اینکه ماهانه ۷.۵ میلیون قوطی شیر خشک در کشور تولید می‌شود که مازاد بر نیاز کشور است، اظهار کرد: تخصیص ارز به خوبی انجام می‌شود و چالشی در زمینه تولید نداریم./ایسنا

پروژه‌های نهضت ملی مسکن تهران در حال ساخت است

حسین جنتی مدیرکل راه و شهرسازی استان تهران گفت: به دلیل کمبود تزریق نقدینگی و تسهیلات از سوی بانک‌ها به پروژه‌های نهضت ملی مسکن و برای جلوگیری از توقف پروژه‌ها سعی کرده‌ایم بخشی از منابع را از طریق تأمین آورده متقاضیان تامین کنیم و علی رغم مشکلات مالی، پروژه‌های نهضت ملی مسکن استان تهران متوقف نشده و با قدرت در حال انجام است./ایسنا

پیش‌بینی ترانزیت جاده‌ای ۱۸ میلیون تنی تا پایان سال

جواد هدایتی، مدیرکل دفتر ترانزیت و حمل‌ونقل بین‌المللی سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای با تاکید بر ضرورت مدیریت واحد پایانه‌های مرزی گفت: روند ترانزیت کشور روبه‌رشد است و پیش‌بینی‌ها از تحقق ترانزیت جاده‌ای ۱۸ میلیون‌تنی تا پایان سال جاری حکایت دارد./ایسنا

آگهی مزایده عمومی

سازمان مدیریت و نظارت بر تاکسیرانی شهرداری تبریز در نظر دارد جایگاه CNG (**جایگاه توانیر**) متعلق به سازمان را جهت بهره برداری و نگهداری به اشخاص حقوقی به مدت سه سال شمسی از طریق برگزاری مزایده عمومی و با بهره گیری از سامانه تدارکات الکترونیکی (**ستاد ایران**) به آدرس www.setadiran.ir با شرایط ذیل بصورت الکترونیکی به اجاره واگذار نماید .

۱- محل جایگاه CNG مورد اجاره به همراه مبنای پایه مزایده بشرح ذیل می باشد:

۱-۱- جایگاه CNG توانیر واقع در تبریز بلوار گلگار مبلغ پایه ماهانه ۱،۶۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال و سالانه ۱۹،۲۰۰،۰۰۰،۰۰۰ریال

۱-۲- اشتراک جایگاه توانیر بشماره ۸۰۱۵۹۱۶۰۳۴ بوده و دارای۸ نازل و ۴ دیسپنسر فعال می باشد.

۲- مدت قرارداد از تاریخ تحویل محل سه سال شمسی خواهد بود .

۳- افزایش اجاره بها برای سالهای دوم و سوم در اول هر سال براساس اعلام شاخص بهای بانک مرکزی و یا با جلب نظر کارشناس رسمی دادگستری (**بنا به صلاحدید و تشخیص سازمان**) خواهد بود که مستاجر موظف است بصورت چک های جداگانه به اول هر ماه (**هرکدام معادل افزایش اجاره بهای یک ماهه**) بابت سالهای دوم و سوم تحویل موجر نماید.

۴- مبلغ پیشنهادی باید نسبت به پایه از حیث عدد و حروف مشخص و بدون ابهام بوده و در قسمت بارگذاری قیمت در سامانه درج گردد.

۵- اصل سپرده شرکت در مزایده بایستی تا روز قبل از بازگشائی به دبیرخانه سازمان تاکسیرانی شهرداری تبریز تحویل گردد.

۶- سپرده شرکت در مزایده براي جایگاه CNG توانیر مبلغ۲،۸۸۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال (**بحروف دو میلیارد و هشتصد و هشتاد میلیون ریال**) که بصورت نقدی،چک تضمین شده بانکی یا ضمانت نامه بانکی بحساب سپرده ۷۰۰۸۲۸۶۲۶۱۳۸ سازمان نزد بانك شهر شعبه آزادی تبریز با شناسه ملی ۱۴۰۰۰۳۰۳۴۴۲ و شبا IR۴۶۰۶۱۰۰۰۰۰۰۰۷۰۰۸۲۸۶۲۶۱۳۸ واریز و فیش یا ضمانتنامه بانکی مربوطه ضمیمه اسناد مزایده گردد.

۷- میزان تضمین حسن انجام کار و تضمین اجرای تعهدات برای جایگاه مبلغ۱۵،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال (**بحروف پانزده میلیارد ریال**) با اعتبار ۳۶ ماه و قابل تمدید بصورت ضمانتنامه معتبر بانکی خواهد بود که سپرده فوق پس از انجام تعهدات و اتمام قرارداد و ارائه مفاصا حسابهای مربوطه و تسویه حساب با سازمان برابر قرارداد مسترد خواهد شد .

۸- چنانچه برندگان اول و دوم مزایده برابر مقررات و شرایط مزایده در مهلت مقرر حاضر به عقد قرارداد و تسلیم ضمانتنامه نشدند سپرده آنان به ترتیب به نفع سازمان ضبط میشود.

۹- کمیسیون مزایده در قبول و یا رد یك یا کلیه پیشنهادات ارائه شده مختار است .

۱۰- مهلت قبول ارائه پیشنهادات

مهلت دریافت اسناد: از روز چهارشنبه تاریخ ۱۴۰۳/۰۷/۱۱ تا ساعت۱۹ روز سه شنبه مورخه ۱۴۰۳/۰۷/۱۷

مهلت بارگذاری: از روز سه شنبه تاریخ ۱۴۰۳/۰۷/۱۷ تا ساعت ۱۹ روز شنبه مورخه ۱۴۰۳/۰۷/۲۸

زمان بازگشائی: روز یکشنبه تاریخ ۱۴۰۳/۰۷/۲۹ ساعت۱۳

تبصره : کمیسیون مزایده ابتدا پاکت الف شرکت کنندگان را که حاوي اطلاعات شرکت کننده و فرم شرایط مزایده و موارد درخواستی سازمان میباشد مفتوح و بررسی می نماید و در صورت احراز شرایط و توانائی لازم پاکت ب ایشان را که حاوی قیمت پیشنهادی میباشد مفتوح و بررسی مینماید مفتوح و ظرف ۷ روز نسبت به بررسی پیشنهادات و انتخاب برنده یا برندگان مزایده اقدام می نماید در صورت نیاز این مدت با نظر سازمان به مدت ۱۰ روز دیگر قابل تمدید است .

۱۱- کلیه هزینه های آگهي و کارشناسی مزایده در طول مدت قرارداد به عهده برنده مزایده میباشد .

۱۲- سایر شرایط، در اسناد مزایده مندرج است و شرکت کنندگان بایستی از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (**ستاد ایران**) به آدرس www.setadiran.ir مراجعه نموده و استخراج نمایند.

۱۳-کلیه مراحل برگزاری مزایده از دریافت اسناد مزایده تا ارائه پیشنهاد مزایده گران و بازگشائی پاکتها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (**ستاد ایران**) به آدرس سایت www.setadiran.ir انجام خواهد شد و الزام است مزایده گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی (توکن) را جهت شرکت در مزایده محقق سازند.

۱۴-متقاضیان می توانند جهت بازدید از محل و رویت موقعیت جایگاه به آدرس تبریز بلوار گلگار جایگاه سوخت CNG توانیر مراجعه نمایند.

شماره تلفن پشتیبانی و راهبری سامانه: ۴۱۹۳۴-۰۲۱ می باشد. ضمناً اطلاعات تماس دفاتر ثبت نام استانها، در سایت سامانه www.setadiran.ir بخش ثبت نام/پروفایل مزایده گر موجود است .

عبدالرحیم قاصدی
سازمان تاکسیرانی شهرداری تبریز

شناسه آگهی : ۱۷۹۱۶۲۹